

Arkivsak

24/13916-1

Saksbehandler

Kjersti Isachsen

Saksgang

Yrkesopplæringsnemnda

Hovedutvalg for utdanning, folkehelse
og tannhelse

Hovedutvalg for næring, industri og
klima

Møtedato

22.05.2024

28.05.2024

29.05.2024

Retningslinjer - Tilskuddsordning for inkludering og integrering i arbeidslivet

Innstilling fra fylkesdirektøren

1. Retningslinjene for *Tilskuddsordning for inkludering og integrering i arbeidslivet* (TIIA) godkjennes og legges til grunn for årets søknadsbehandling.
2. Søknader til TIIA behandles administrativt og hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse orienteres om tildelingen i ettertid.
3. Total budsjettramme for 2024 er kr 1 670 000 hvorav kr 150 000 settes av til å forankre og forberede tilbudet om etablereropplæring for innvandrere fra 2025. Økonomisk ramme for TIIA blir med dette kr 1 520 000 for 2024.

Bakgrunn og saksgang

I forbindelse med fylkessplitting og ny organisasjonsstruktur, ble ressurser og oppgaver som opprinnelig lå i sektor Næring, innovasjon og kompetanse (NIK) overført til sektor Utdanning, folkehelse og tannhelse og lagt til seksjonen Kompetanse og integrering. I denne omorganiseringen fulgte budsjettavsatte midler på kr 1 670 000 med over til ny seksjon til følgende tre oppgaver;

- Tilskuddsordning for inkludering og redusert utenforskap
- Tilskudd til mentor- og traineeordning for innvandrere
- Tilskudd til etablereropplæring for innvandrere

Saken som nå legges fram gjelder disponering av disse budsjettavsatte midlene, og etablering av ny *tilskuddsordning for inkludering og integrering i arbeidslivet* (TIIA).

Saken legges fram til uttalelse i yrkesopplæringsnemnda. Vedtak fattes i hovedutvalg for utdanning, folkehelse og tannhelse. Hovedutvalg for næring, industri og klima får saken som en referatsak.

Saksopplysninger

Tilskuddsordning for inkludering og redusert utenforskap ble etablert i 2021. Ordningen ble etter hvert godt omsøkt og et viktig virkemiddel for blant annet å stimulere til nye lavterskeltilbud til utsatte grupper som ikke dekkes av lovpålagte tilbud i kommunene eller NAV. Opprinnelig ramme var i 2023 kr

1,5 mill. Denne ble styrket med en tilleggsbevilgning på kr 1 mill grunnet den store oversøkningen til ordningen, der det totale søknadsbeløpet for Vestfold og Telemark fylkeskommune i 2023 var på ca. kr 8,4 mill.

Fylkeskommunen fikk overført integreringsoppgaver fra Integrerings- og mangoldsdirektoratet (IMDI) i forbindelse med regionreformen. Fylkeskommunen fikk blant annet i oppgave å sørge for tilbud om etablereropplæring for innvandrere og mentor- og traineeordning for høyt utdannede og fagutdannede innvandrere. Disse oppgavene har med unntak av 2023 vært organisert som søkbare tilskuddsordninger etter samme modell som IMDI benyttet. Overføringen var et ledd i styrkingen av fylkeskommunen som regional aktør i integreringsarbeidet og de nevnte oppgavene er senere lovfestet i integreringsloven. I årene 2020 -2022 ble det i Vestfold og Telemark fylkeskommune årlig avsatt mellom 1,5 og 1,6 mill til disse oppgavene. I 2023 ble det valgt alternative løsninger med noe redusert ramme.

Formålet med den nye tilskuddsordningen som nå legges fram er å fremme inkludering og integrering i arbeidslivet i Telemark. Ordningen skal bidra positivt og styrke muligheter til varig tilknytning i arbeidslivet for personer med minoritetsbakgrunn og andre som av ulike årsaker står utenfor. Målgruppen for TIIA er virksomheter i privat og offentlig sektor, samt frivillige organisasjoner som ønsker å igangsette prosjekter i samsvar med formålet i tilskuddsordningen. Tiltakene i prosjektene skal være et supplement til det offentlige tilbudet.

Grad av utenforskap i Telemark er godt dokumentert. Dagens flyktningsituasjon med høye bosettingsstall i hele fylket medfører i tillegg et økende behov for målrettet innsats for inkludering i arbeidslivet og samfunnsdeltakelse. Å få enda flere raskt ut i jobb er avgjørende for fylkets bærekraft. TIIA er et virkemiddel i fylkeskommunens arbeid for inkludering og integrering. Tilskuddsordningens formål er forankret både i Regional kompetansestrategi (2021-2028) og i integreringsloven.

For 2024 er det definert to satsingsområder for tilskuddordningen, med ulike prioriterte målgrupper. Satsingsområde 1 relaterer seg til tidligere tilskuddsordning for inkludering og redusert utenforskap. Satsingsområde 2 favner mentor- og traineeordning for innvandrere.

Satsingsområde 1: Inkludering og mangfold i arbeids- og samfunnsliv i Telemark.

- a) Prosjekter med mål om at flere unge voksne og voksne med svak tilknytning til arbeidslivet styrker muligheten for arbeidsinkludering og ordinært arbeid. Prioritert målgruppe: alle unge voksne og voksne som står utenfor arbeidslivet.
- b) Prosjekter med mål om å inkludere og integrere personer med minoritetsbakgrunn i aktiviteter og samfunnsliv, slik at målgruppen på sikt styrker sine muligheter for arbeid, utdanning og samfunnsdeltakelse. Prioritert målgruppe: personer med minoritetsbakgrunn som står langt fra arbeidslivet.

Satsingsområde 2: Mentor og trainee-tiltak for bedre bruk av innvandreres medbragte kompetanse

- Prosjekter med mål om å øke mulighetene for inkludering av fagutdannede og høyt kvalifiserte innvandrere i arbeidslivet gjennom mentor og trainee-tiltak eller liknende metodikk som vil styrke resultatene i kvalifiseringsarbeidet og øke overgang til jobb blant innvandrere. Prioritert målgruppe: personer med yrkesfaglig utdanning fra hjemlandet med kort botid i Norge.

I dagens bosettingssituasjon er behovet for etablereropplæring for innvandrere økende. For å imøtekomme dette behovet legges det til rette for faglig dialog om hvordan kompetanse på dette området kan bygges opp og selve tjenesten organiseres slik at det sikres et godt tilbud. I nevnte sum ligger også midler til samlinger for målgruppen i løpet av året. Fra budsjetttrammen avsettes det inntil kr 150 000 til dette.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser.

Det er i fylkeskommunens budsjett avsatt midler til de tre nevnte områdene med kr 1 670 000 for 2024. Tildelingen gis over fylkeskommunens ramme. Det er utover dette ikke identifisert andre økonomiske konsekvenser for fylkeskommunen enn administrativ innsats. Administrativt vil dette medføre behov for ressurser til dialog, informasjon, søknadsbehandling, oppfølging og utbetaling.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål.

Effekten av tilskuddsordningen vil komme fra aktivitetene i de prosjektene som innvilges tilskudd.

Følgende bærekraftsmål forventes å bli positivt påvirket av aktiviteter i tilskuddsordningen:

1. Utrydde fattigdom. Tiltak som bidrar til integrering og inkludering i arbeidslivet er viktige virkemidler for å bekjempe fattigdom.

3. God helse og livskvalitet, 4. God utdanning, og 8. Anstendig arbeid og økonomisk vekst. TIIA-midlene bidrar til kompetanseheving og livslang læring, noe som øker sjansen for arbeidsmarkedsintegrering og varig tilknytning til arbeidslivet. Inntektsgivende arbeid demper offentlige utgifter og sikrer skatteinntektene.

17. Samarbeid for å nå målene: TIIA-midlene bidrar til at arbeid for inkludering og integrering foregår gjennom samarbeid på tvers av organisasjoner og sektorer.

Fylkesdirektørens vurdering

Fylkesdirektøren anbefaler at de vedlagte retningslinjene godkjennes og legges til grunn for årets søknadsbehandling. Tilskuddsordningen er et virkemiddel som supplerer andre tilnærminger i fylkeskommunens arbeid for inkludering og i arbeidet knyttet til det regionale integreringsansvaret.

Fylkesdirektøren mener det vil gi flere fordeler med sammenslåing av tidligere tilskuddsordning for inkludering og redusert utenforskap og tilskuddet til mentor- og traineeordning for innvandrere, til én ny tilskuddordning med felles retningslinjer. Dette vil bidra til god samordning av ordninger med relaterte formål, noe som vil framstå ryddig for søkerne. Forvaltningen av ordningene vil effektiviseres, noe som er av særlig betydning når det er begrensede midler til fordeling.

Tidligere har søknadene på ordningene vært behandlet politisk etter saksframlegg fra administrasjonen. Dette har gitt politikerne godt innblikk i hver enkelt søknad, kjennskap til aktører på feltet og innsikt hvilke utfordringer de kan bidra til å løse. Det medførte imidlertid lengre saksbehandlingstid da vedtakene måtte avventes til etter møtene i hovedutvalget. Mange søkere ønsker å komme i gang med prosjektene så snart som mulig etter at søknaden er sendt. Fylkesdirektøren er derfor av den oppfatning at tydelige politiske vedtatte kriterier, administrativ behandling og tildeling, og påfølgende rapportering til politisk nivå, kan sikre både god politisk styring og effektiv søknadsbehandling slik at midlene kommer raskest mulig til anvendelse.

Fylkesdirektøren vurderer det som fornuftig at det fra budsjetttrammen til etablereropplæring for innvandrere i 2024 avsettes inntil kr 150 000 til etablering av dialog og konkret forberedelser for hvordan midlene skal forvaltes videre i Telemark, med en tydeligere satsing på etablereropplæring av innvandrere fra 2025. Arbeidet i 2024 vil bidra til god planlegging av hvordan kompetanse på dette

området kan bygges opp og hvordan selve tjenesten kan organiseres slik at det sikres et godt tjenestetilbud til målgruppen i et langsiktig perspektiv og med god tilgjengelighet i hele fylket.

Vedlegg:

Retningslinjer - Tilskudd for inkludering og integrering i arbeidslivet (TIIA), 2024

Telemark fylkeskommune